

DDR's spionsjef Wolf:**SPD-leder samarbeidet nært med østtyskerne**

Den ledende vesttyske sosialdemokraten Herbert Wehner samarbeidet i virkeligheten med DDR, ifølge østtysk spionsjef.

Herbert Wehner

Aftenpostens korrespondent ULF PETER HELLSTRØM

Berlin

Herbert Wehner hadde helt siden 1952 hemmelige kontakter med DDR, inkludert DDRs president Erich Honecker. Fra 1966 skrev de hemmelige brev til hverandre. Vesttyskeren Wehner skal også ha lekket følsomme opplysninger om det sosialdemokratiske SPDs «Ostpolitikk» og saboterte utenrikspolitikken til de to kanslerne Willy Brandt og Helmut Schmidt.

Kilden til disse oppsiktsvekkende og detaljerte opplysningene er DDR-statens tidligere spionsjef, den legendariske Markus Wolf. Han skriver om sosialdemokraten Wehners omfattende virksomhet i en selvbiografi som utkommer senere denne måneden.

Wehner var i en årrekke den mektige innpiskeren og den parlamentariske lederen for SPDs gruppe i Forbundsdagen. Sammen med partileder og senere kansler Brandt og Brandts etterfølger Helmut Schmidt utgjorde Wehner trolkaen som i en årrekke styrte SPD gjennom de tyske sosialdemokraternes mest innflytelsesrike periode siden krigen.

Wolfs opplysninger er blitt mottatt med sjokk og

til dels vantro i Tyskland etter at de er omtalt i bladet Stern, som har offentliggjort de oppsiktsvekkende opplysningene før boken er på markedet.

Kritikere har allerede hevdet at den tidligere etterretningssjefen i DDR neppe er et pålitelig vitne i denne saken. Wolf kan ha et kynisk ønske om å skape blest om sin biografi for å tjene penger etter at den andre straffesaken mot ham går mot slutten i Düsseldorf. Wolf er tiltalt for frihetsberøvelse av flere personer i den kalde krigens dager.

Det er likevel liten tvil om at Wolf visste usedvanlig meget om de hemmelige kontaktene mellom DDR-staten og vestlige politikere. Wolf var dessuten ansvarlig for den omfattende spionasjevirksomheten som blant annet førte til at DDR-spionen Günter Guillaume ble Willy Brandts fortrolige medarbeider.

Honecker

Wolf hevder at kontakten var svært nær mellom Wehner og Erich Honecker. De to kjente hverandre helt fra 1934, da begge drev politisk virksomhet i delstaten Saarland.

Heller ikke DDRs tidligere spionsjef omtaler Wehner som en agent i ordets vanlige betydning. Han skriver imidlertid at Wehner avholdt hemmelige møter med DDR-advokaten Wolfgang Vogel, som var mellommann i Wehners kontakter med

Honecker og ministeren for den indre sikkerhet, Erich Mielke. Wolf var selv ikke direkte deltager i kontaktene, og det svekker utvilsomt hans påstander.

Wehner skal til dels ha motarbeidet Brandts banebrytende «Ostpolitikk» og advarte i 1950-årene DDR-lederne mot SPDs forsøk på å oppmuntre arbeidere i DDR til protester mot det østtyske kommunistiske regimet. I 1981 ga SPD-politikeren privat også uttrykk for sterk bekymring for virkningene av den polske fagorganisasjonen Solidaritets fremvekst i Polen. Han ba innstendig de østeuropeiske regimene om å «en resolutt opptreden» mot Lech Walesas bevegelse.

Dobbeltvedtaket

Under debatten om NATOs dobbeltvedtak fra slutten av 1970-årene skal Wehner ha advart på det sterkeste mot Brandts etterfølger Helmut Schmidt.

Den egenrådige Wehners gode kontakter med DDR-regimet har vært kjent også tidligere. Spionsjefens påstander gir imidlertid disse kontaktene et helt annet innhold og betydning enn tidligere antatt.

Reaksjonene spriker. Brandts nære medarbeider Egon Bahr har sagt at han ikke ser noen motsetninger mellom Wolfs beskrivelse og sine egne iakttagelser. Allerede tidlig på 1970-tallet fikk Brandt og Bahr advarsler fra Moskva om at Wehner forsøkte å motarbeide kanslerens østpolitikk.

Den omstridte advokaten Wolfgang Vogel har på sin side avvist Wolfs opplysninger om «sludder».